

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (ΕΔ)
ΜΕΣΩ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ**

ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 2016

Η παρούσα Έκθεση συντάχθηκε από τους:

Δρ. Ιωάννη Κεχαγιά,
Αναπληρωτή Καθηγητή του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ), και
Δρ. Ειρήνη Ρηγοπούλου,
Επίκουρη Καθηγήτρια του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ)

Σε συντονισμό και συνεργασία με τους:

Σμήναρχο (ΜΕ) Γεώργιο Δρόσο, MSc, DIC,
Διευθυντή Τμήματος Υποδομής & Περιβάλλοντος του ΥΠΕΘΑ, και
ΜΥ Απόστολο Νικολόπουλο, Δρ. Χημ. Μηχ.,
Επιτελή Τμήματος Υποδομής & Περιβάλλοντος του ΥΠΕΘΑ

Έκδοση της παρούσας κατόπιν εγκρίσεως των Συντακτών αυτής.

Οργάνωση και Συντονισμός Έκδοσης: Τμήμα Υποδομής ΥΠΕΘΑ [της Διεύθυνσης Στρατιωτικής και Τεχνολογικής Υποστήριξης (ΔΙΣΤΥ) της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης (ΓΔΟΣΥ) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (ΥΠΕΘΑ)]

Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία: Τυπογραφείο Ελληνικού Στρατού (ΤΥΕΣ)

Copyright©: 2015, Τμήμα Υποδομής ΥΠΕΘΑ, <http://www.greenarmedforces.mil.gr>

Οι ανωτέρω συντάκτες δηλώνουν ότι τα πρωτογενή δεδομένα της συμπλήρωσης του Ερωτηματολογίου Αξιολόγησης Περιβαλλοντικής Συνείδησης Στελεχών ΕΔ παραμένουν στην αποκλειστική κυριότητα του ΥΠΕΘΑ και δεσμεύονται ότι δεν θα προχωρήσουν σε περαιτέρω επεξεργασία του θέματος χωρίς την σύμφωνη γνώμη του ΥΠΕΘΑ.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή εκμετάλλευσή του, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2121/1993 και τις διεθνείς συμβάσεις. Επίσης, απαγορεύεται η αναπαραγωγή της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικά όλης της αισθητικής εμφάνισης του έργου με οποιεσδήποτε μεθόδους, σύμφωνα με το ν.2121/1993.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

**ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (ΕΔ)
ΜΕΣΩ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Αθήνα, 2016

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ

Ο σκοπός της συγκεκριμένης εμπειρικής διερεύνησης ήταν ο «προσδιορισμός του βαθμού γνώσης, της υφιστάμενης στάσης και της καθημερινής εν γένει συμπεριφοράς των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων ως προς τη Βιώσιμη (ή Αειφόρο) Ανάπτυξη».

Πιο συγκεκριμένα, ο ερευνητικός στόχος της παρούσας έρευνας ήταν η *«αξιολόγηση της διαμορφωμένης περιβαλλοντικής συνείδησης του προσωπικού των ΕΔ τέσσερα έτη μετά την πρώτη διακήρυξη της Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΘΑ»*.

Ευρύτερα, η έρευνα αυτή αποβλέπει στο να «αποκτήσει το ΥΠΕΘΑ / Τμήμα Υποδομής και Περιβάλλοντος ολοκληρωμένη και σαφή εικόνα για την κουλτούρα βιώσιμης ανάπτυξης των μόνιμων στελεχών και υπαλλήλων του», προκειμένου να «αποτελέσει τη βάση για την εφαρμογή της νέας ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής πολιτικής και του στρατηγικού σχεδιασμού αυτής».

Πηγές

α. Το από 25 Αυγ 2011 εκπονηθέν Λογικό Περίγραμμα (Concept) του Εγχειρήματος της «Αξιολόγησης Περιβαλλοντικής Συνείδησης Στελεχών ΕΔ» από τον Τμηματάρχη Υποδομής & Περιβάλλοντος ΥΠΕΘΑ.

β. Η διεθνής βιβλιογραφία σχετικά με τις συνιστώσες της περιβαλλοντικής συνείδησης, ήτοι την γνώση, την στάση και την συμπεριφορά, κατάλληλα προσαρμοσμένη στις ελληνικές ΕΔ, και ενδεικτικά:

“Measuring Knowledge, Attitudes and Behaviours towards Sustainable Development: Two Exploratory Studies”, International Institute for Sustainable Development, Jan 2009.

γ. Η επιστημονική συνδρομή του Πρύτανη του Παντείου Πανεπιστημίου, Καθηγητή κ. Γρηγ. Τσάλτα, κατά την οριστικοποίηση του Ερωτηματολογίου Αξιολόγησης Περιβαλλοντικής Συνείδησης.

- δ.** Το από 28 Δεκ 12 διαμορφωθέν Ερωτηματολόγιο από την Ειδική Ομάδα Εργασίας ΥΠΕΘΑ, υπό την εποπτεία του Τμ. Υποδομής & Περιβάλλοντος ΥΠΕΘΑ.
- ε.** Οι σχετικές εγκρίσεις (2011 - 2014) της πολιτικής Ηγεσίας του ΥΠΕΘΑ για την υλοποίηση του ως άνω Εγχειρήματος.
- στ.** Η βάση δεδομένων των απαντήσεων των στελεχών των ΕΔ επί του διαδικτυακά συμπληρωθέντος (Μάϊος 2014) Ερωτηματολογίου.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Στο πλαίσιο διενέργειας πρωτογενούς έρευνας (έρευνας πεδίου) μεταξύ του προσωπικού του ΥΠΕΘΑ, διαμορφώθηκε το ερωτηματολόγιο που επισυνάπτεται , ως το κατάλληλο ερευνητικό εργαλείο.

Η δομή του είναι τέτοια προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες της συγκεκριμένης έρευνας η οποία είναι διερευνητική / περιγραφική, ποσοτικής μεθοδολογίας, και η οποία αναγνωρίζεται ως η καταλληλότερη για να καλύψει τους ερευνητικούς στόχους, όπως αυτοί ορίστηκαν παραπάνω.

Το ερωτηματολόγιο απευθύνθηκε σε όλους (ανεξαιρέτως βαθμού και θέσης ή άλλων κριτηρίων), στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό, του Υπουργείου.

Το ερωτηματολόγιο αναρτήθηκε στο διαδίκτυο προκειμένου να συμπληρωθεί με χρήση ενός κωδικού, διασφαλίζοντας έτσι τη μοναδικότητα των απαντήσεων και την ανωνυμία των ερωτωμένων.

Για την επιτυχή εκτέλεση και τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταποκρισιμότητας, ορίστηκαν αρμόδιοι , για την υποστήριξη του εγχειρήματος σε όλους τους φορείς, διευθύνσεις και τμήματα του Υπουργείου και των Γενικών Επιτελείων.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η συγκεκριμένη έρευνα πραγματοποιήθηκε στο διάστημα 5 έως 31 Μαΐου 2014. Συγκεντρώθηκαν 7.384 έγκυρα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, τα οποία και χρησιμοποιήθηκαν για την εξαγωγή αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ & ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ - ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΦΙΛ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΘΕΝΤΩΝ
(σελ. 7)

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ (σελ. 14)

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ (σελ. 22)

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ (σελ. 23)

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΛΕΓΧΟΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΩΝ (σελ.25)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ (σελ. 32)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (σελ. 36)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ (σελ. 41)

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ - ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΦΙΛ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΘΕΝΤΩΝ

Η προέλευση των ανταποκρινομένων στην έρευνα, ανά Φορέα, ήτοι ΥΠΕΘΑ-ΓΕΕΘΑ-ΓΕΣ-ΓΕΝ-ΓΕΑ, παρατίθεται στο Παράρτημα.

Το προφίλ των ανταποκρινόμενων στην έρευνα διαμορφώθηκε ως εξής:

ΦΥΛΟ

Στην πλειοψηφία, το δείγμα διαμορφώνεται από άνδρες κατά 85,7% και 14,3% από γυναίκες.

Και ως ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, το 95,2% αποτελεί ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, ενώ μόλις το 4,8% ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, από το οποίο από 1,3% είναι ΠΕ και ΥΕ αντίστοιχα και 2,1% ΤΕ, ενώ μόλις 0,1% είναι ΔΕ.

Ως προς το ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ και την περαιτέρω διάρθρωσή του, αυτή παρουσιάζει την εξής εικόνα:

Από το 95,2% των όσων ανταποκρίθηκαν, το 57,5% είναι στη βαθμίδα του Υπαξιωματικού, 5,5% Ανθυπασπιστές, 22,4% Κατώτεροι Αξιωματικοί, 9,6% Ανώτεροι Αξιωματικοί, και λιγότεροι από 0,3% Ανώτατοι Αξιωματικοί.

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

Με κυρίαρχη την ηλικιακή ομάδα 31-45 χρόνων [62,4%], ενώ η αμέσως επόμενη ηλικιακή ομάδα με ποσοστό 18% είναι η 18-30 χρονών. Η ομάδα 46+ αποτελεί το 9,6% των όσων ανταποκρίθηκαν στην έρευνα.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Κατά μικρή πλειοψηφία, οι ανταποκρινόμενοι είναι Έγγαμοι [58,4%] (Μη έγγαμοι 41,6%).

Όσον αφορά στην συνολικότερη οικογενειακή τους κατάσταση, 48,5% είναι Έγγαμοι με τέκνα, και σε φθίνουσα σειρά κατάταξης ακολουθούν Μη έγγαμοι / χωρίς τέκνα 39,6%, Έγγαμοι / Με τέκνα 9% και Μη Έγγαμοι / χωρίς τέκνα 2%

ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ κατά το παρελθόν:

Από τους ανταποκρινόμενους, ποσοστό 41,8% δηλώνουν ως κυρίαρχο τόπο διαμονής κατά το παρελθόν την (μεγαλύτερη) «Επαρχιακή πόλη», ενώ 33,7% του δείγματος δηλώνει αντίστοιχα «Κωμόπολη / Χωριό». Ακολουθεί το 23,1% του δείγματος το οποίο δηλώνει την Αθήνα / Θεσσαλονίκη, κι μόλις ένα 1,4% του δείγματος αναφέρει το Εξωτερικό ως κύριο τόπο διαμονής κατά το παρελθόν.

ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η συντριπτική πλειοψηφία των ανταποκρινόμενων έχουν λάβει την βασική τους εκπαίδευση σε Δημόσιο σχολείο [97,1%] και μόλις 2,9% αναφέρουν την επιλογή : Ιδιωτικό σχολείο.

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ - ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

Λιγότεροι από τους μισούς από όσους ανταποκρίθηκαν, [47%], προέρχονται από Στρατιωτική Σχολή, ενώ το 53% δηλώνει ότι προέρχεται από «Απονομή / Διαγωνισμό / Πρόσληψη».

Η συντριπτική πλειοψηφία, ΔΕΝ έχει επιπλέον σπουδές [85,3%], ενώ από όσους ανταποκρινόμενους έχουν [14,7%] μόνο το 18,4% διαθέτει επιπλέον σπουδές σχετικές με το περιβάλλον / ενέργεια.

Καταληκτικά, μόνο το 2,7% όσων ανταποκρίθηκαν στην έρευνα έχει επιπλέον σπουδές και μάλιστα σχετικές με το περιβάλλον / ενέργεια.

Ανάλογα, μόνο 15,2% των όσων απάντησαν δηλώνει ότι διαθέτει «ειδική επιμόρφωση σχετικά με το περιβάλλον / ενέργεια»

ΚΛΑΔΟΣ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Υψηλές συγκεντρώσεις αποτυπώνονται μεταξύ των κλάδων: Στρατός Ξηράς, όπου εντάσσεται το 44,2% των όσων ανταποκρίθηκαν στην έρευνα, και στον κλάδο Αεροπορία με αντίστοιχο ποσοστό: 41,3%. Ακολουθεί το Ναυτικό στο οποίο εντάσσεται το 13,4% και το 1% στην κατηγορία «Κοινό».

Από τους 3268 οι οποίοι εντάσσονται στον κλάδο ΣΞ, το 68,1% υπηρετεί σε Όπλα, 27,5% σε Σώματα κα 4,4% σε Λοιπές Ειδικότητες

Αντίστοιχα, από τους 3053 [οι οποίοι αποτελούν το 41,3% των ανταποκριθέντων συνολικά] οι οποίοι υπηρετούν στην Αεροπορία, το 49,8% είναι Μηχανικοί / Τεχνικοί, το 42,8% εντάσσεται στις Λοιπές Ειδικότητες και το 7,4% στους Ιπταμένους. Τέλος, από τους 989 [ποσοστό 13,4%] στο Ναυτικό, το 58,8% κατατάσσεται στις Λοιπές Ειδικότητες, 27,6% στους Μηχανικούς / Τεχνικούς και το 13,5% στους Μαχίμους.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ σχετικά με ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Και ως προς το επίπεδο σύνδεσης των Καθηκόντων τους με θέματα περιβάλλοντος, διαμορφώνεται μια ανάλογη εικόνα, δηλαδή για τη συντριπτική πλειοψηφία [63,8%] ΔΕΝ υπάρχει καμία σύνδεση των Καθηκόντων τους με το Περιβάλλον, για το 32,3% φαίνεται από τη δήλωσή τους, ότι υπάρχει μια Έμμεση σύνδεση Καθηκόντων τους με το περιβάλλον, ενώ μόλις το 3,9% των όσων ανταποκρίθηκαν δηλώνει την ύπαρξη μιας Άμεσης σύνδεσης των Καθηκόντων τους με το περιβάλλον.

Τέλος, τρία ακόμη παράμετροι ελήφθησαν υπόψη της έρευνας, όσον αφορά στον προσδιορισμό του προφίλ των όσων συμμετείχαν στην συγκεκριμένη έρευνα:

Αυτά είναι:

ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΚΟΙΝΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ / ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ

ΤΟΠΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Ως προς το πρώτο εκ των τριών, το 62,3% δηλώνει ότι ΔΕΝ έχει κάποια επαφή με κοινό, ενώ το υπόλοιπο 37,7% δηλώνει πώς έχει.

Ανάλογο είναι το ποσοστό 62,2%, το οποίο ΔΕΝ έχει καθήκοντα Διοικητικά / Προϊσταμένου. Από το 37,8% οι οποίοι δηλώνουν ότι έχουν Διοικητικά Καθήκοντα, το 19,7% έχει την ευθύνη λιγότερων από 10 ατόμων, 14,8% 10-100 ατόμων και μόλις 3,4% έχει διοικητικές αρμοδιότητες για περισσότερα των 100 ατόμων.

Τέλος, η συντριπτική πλειοψηφία [97,9%] των όσων ανταποκρίθηκαν στην έρευνα έχουν υπηρετήσει σε περισσότερες των 3 περιοχών, εκ των οποίων το 52,8% για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα στην Αθήνα / Θεσσαλονίκη και το 57,2% σε περιοχές άλλες εκτός των δύο αυτών πόλεων, με το 40,2% να δηλώνει σε επαρχιακές πόλεις.

ΣΥΝΟΨΙΖΟΝΤΑΣ την περιγραφή του κυρίαρχου ΠΡΟΦΙΛ των ανταποκρινόμενων στην έρευνα, αυτό σε γενικές γραμμές είναι:

Ανδρικό, Στρατιωτικό Προσωπικό, προερχόμενο από Απονομή / Διαγωνισμό / Πρόσληψη και στους κλάδους Στρατός Ξηράς [44,2%) και Αεροπορία [41,3%], 31-45 χρόνων, έγγαμοι με τέκνα, το οποίο έχει διαμείνει κυρίαρχα σε μεγάλες επαρχιακές πόλεις, χωρίς επιπλέον Σπουδές / Μόρφωση σε θέματα σχετικά με το περιβάλλον / ενέργεια, το οποίο στερείται διοικητικών καθηκόντων και Επαφής με το κοινό και το οποίο έχει περισσότερες των 3 μετακινήσεων κατά το παρελθόν, κυρίως σε επαρχιακές πόλεις.

Στη συνέχεια ακολουθεί η περαιτέρω ανάλυση του προφίλ των όσων ανταποκρίθηκαν στην συγκεκριμένη έρευνα, ξεχωριστά ως προς τους τρεις Κλάδους / Ειδικότητες*:

Η ανάλυση αυτή επιτρέπει την εξαγωγή πρόσθετων συμπερασμάτων :

**ΣΗΜ.: Τα % που παρατίθενται εκτός των πινάκων αφορούν στο σύνολο των όσων ανταποκρίθηκαν ενώ στους πίνακες έχουν ενσωματωθεί τα επιμέρους % για τους τρεις κλάδους.*

Φύλο: Αντρας 85,7% Γυναίκα 14,3%

Στρατός	85,7%	14,3%
Ναυτικό	81,6%	18,3%
Αεροπορία	87,6%	12,2%

Ηλικία: 18-30 28% 31-45 62,4% 46-και άνω 9,6%

Στρατός	31,6%	61,2%	7,2%
Ναυτικό	26,1%	60,7%	13,2%
Αεροπορία	25,1%	64,6%	10,4%

Που μεγαλώσατε:

	Αθήνα- Θεσσαλονίκη 23,1%	Επαρχιακή Πόλη 41,8%	Κωμόπολη/Χωριό 33,7%	Εξωτερικό 1,4%
ΣΤΡΑΤΟΣ	18,1%	41,6%	38,7%	1,6%
ΝΑΥΤΙΚΟ	4,7%	30,4%	21,4%	1,2%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ	20,5%	45,7%	32,6%	1,2%

Σχολείο: Ιδιωτικό 2,9% Δημόσιο 97,1%

Στρατός	3,1%	96,9%
Ναυτικό	3,1%	96,9%
Αεροπορία	2,7%	97,3%

Οικογενειακή Κατάσταση: Έγγαμος: 58,4% Μη έγγαμος: 41,6%

Στρατός	55,7%	44,3%
Ναυτικό	56,8%	43,2%
Αεροπορία	61,6%	38,4%

Είστε προσωπικό: Στρατιωτικό: 95,2% Πολιτικό: 4,8%

Στρατός	95,5%	4,5%
Ναυτικό	89,1%	10,9%
Αεροπορία	96,1%	1,9%

-Προέλευση (μόνο για το στρατιωτικό προσωπικό):

Στρατιωτική Σχολή 47% Απονομή/Διαγωνισμό/Πρόσληψη 53%

Στρατός	36,7%	63,7%
Ναυτικό	56%	44%
Αεροπορία	55,9%	44,1%

Επιπλέον Πτυχιακές (εκτός ΑΣΕΙ) ή Μεταπτυχιακές Σπουδές (MSc κλπ):

Ναι: 14,7%

Όχι 85,3%

Στρατός	12,7%	87,3%
Ναυτικό	15,6%	84,4%
Αεροπορία	16,1%	83,9%

Εκ των οποίων ...

▪ Σχετικές με περιβάλλον/ενέργεια 2,7%

Στρατός	2,6%
Ναυτικό	2,9%
Αεροπορία	2,7%

▪ Μη σχετικές με περιβάλλον/ενέργεια 11,9%

Στρατός	9,9%
Ναυτικό	11,6%
Αεροπορία	13,2%

Έχετε παρακολουθήσει κάποια ειδική επιμόρφωση (σεμινάρια κλπ) για προστασία περιβάλλοντος ή εξοικονόμηση ενέργειας:

Ναι 15,2%

Όχι 84,8%

Στρατός	14,1%	85,9%
Ναυτικό	16%	84%
Αεροπορία	16,2%	83,8%

Καθήκοντα Ενασχόλησης σχετικά με Περιβάλλον/Ενέργεια:

Άμεσα 3,9%

Έμμεσα 32,3%

Καθόλου 63,8%

Στρατός	3,6%	34,2%	62,2%
Ναυτικό	3,2%	35,9%	60,9%
Αεροπορία	4,5%	29,4%	66,1%

Έχετε συχνά επαφή κατά την εργασία σας, λόγω θέσης ή ειδικότητας, με το κοινό:

Ναι 37,7%

Όχι 62,3%

Στρατός	40,5%	59,3%
Ναυτικό	36,5%	68,5%
Αεροπορία	36,8%	63,2%

Ασκείτε ή έχετε ασκήσει κατά τα τελευταία 3 έτη καθήκοντα Προϊσταμένου ή Διοικητού:

Ναι: 37,8%

Όχι: 62,2%

<i>Στρατός</i>	<i>41,2%</i>	<i>58,8%</i>
<i>Ναυτικό</i>	<i>38,8%</i>	<i>61,2%</i>
<i>Αεροπορία</i>	<i>34%</i>	<i>66%</i>

Από την επιμέρους αυτή ανάλυση του προφίλ των όσων ανταποκρίθηκαν στην έρευνα διαπιστώνεται μια αναλογική εικόνα για τους τρεις κλάδους.

Λαμβάνοντας υπόψη το προφίλ, όπως σκιαγραφήθηκε παραπάνω, στη συνέχεια παρουσιάζονται τα ευρήματα από την περιγραφική Στατιστική [Ανάλυση Συχνοτήτων] στο κύριο μέρος του ερωτηματολογίου. Για πληρέστερη διαμόρφωση αντίληψης, τα αποτελέσματα της περιγραφικής στατιστικής παρατίθενται επίσης, με τη μορφή πινάκων, παράλληλα, τόσο για το σύνολο των 7.384 ατόμων που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα, όσο και για τους τρεις επιμέρους κλάδους, Στρατό Ξηράς, Αεροπορία, Ναυτικό. Λόγω του πολύ μικρού % της κατηγορίας «Κοινό», (μόλις 1%) δεν παρατίθενται τα ποσοστά για την κατηγορία αυτή.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ Περιγραφικής στατιστικής [Ανάλυση Συχνοτήτων]

Το κυρίως μέρος του Ερωτηματολογίου που διαμορφώθηκε για να ικανοποιήσει τους Ερευνητικούς στόχους της συγκεκριμένης έρευνας, χωρίζεται στις εξής θεματικές ενότητες:

- Συμπεριφορικές Δηλώσεις
- Δήλωση ερμηνείας του όρου «βιώσιμη ανάπτυξη»
- Δηλώσεις που υποδηλώνουν Πεποιθήσεις σχετικές με την Αειφορία
- Δηλώσεις που υποδηλώνουν Αντιλήψεις σχετικά με θέματα που άπτονται της Αειφόρου Ανάπτυξης
- Παράγοντες που επηρεάζουν δυσμενώς την περιβαλλοντική συνείδηση, ευρύτερα
- Παράγοντες που έχουν «εν γένει συνάφεια με την έννοια της περιβαλλοντικής συνείδησης»

Οι θεματικές αυτές ενότητες δίνουν τη δυνατότητα διαμόρφωσης μιας εικόνας ως προς την κουλτούρα που υφίσταται στις Ένοπλες Δυνάμεις ως προς θέματα Αειφόρου Ανάπτυξης, αναγνωρίζοντας την αλληλεπίδραση μεταξύ Πεποιθήσεων – Αντιλήψεων και Συμπεριφορών

Ως προς τις ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ, έχουν επιλεγεί εκείνες που αφορούν τις εξής συμπεριφορές:

- Ανακύκλωση [Φροντίζω τακτικά να ανακυκλώνω τα αστικά απορρίμματα: πουθενά – στο σπίτι – στη δουλειά – και στα δύο]
- Συσκευές [Με τη λήξη του ωραρίου εργασίας ελέγχω και απενεργοποιώ φώτα, κλιματιστικά, ηλεκτρικές συσκευές κλπ...: Ποτέ – Σπάνια – Συχνά – Πάντα]
- Εθελοντισμός [Συμμετέχω εθελοντικά σε δράσεις καθαρισμού ακτών, αναδάσωσης κλπ: Ποτέ – Σπάνια – Συχνά – Πάντα]

- Μετακίνηση [Για τις καθημερινές μου μετακινήσεις προτιμώ: ΙΧ/ μοτοσικλέτα – εναλλάξ χρήση / car pooling - MMM – Ποδήλατο/Περπατώντας]
- Παρότρυνση [Παροτρύνω τους συναδέλφους μου ή και τους φίλους μου για σωστή διαχείριση της ενέργειας και των επικίνδυνων αποβλήτων: Ποτέ – Όταν μου αναφερθεί κάποιο πρόβλημα – Όταν εντοπίσω κάποιο πρόβλημα – Σε καθημερινή βάση].

Ως προς τις υπόλοιπες θεματικές ενότητες που καλύφθηκαν, οι ερωτήσεις που συμπεριλήφθησαν σε καθεμία είναι οι εξής:

- Δήλωση ερμηνείας του όρου «βιώσιμη ανάπτυξη»

ΕΡ: Για μένα ο όρος βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει:

- α. Προστασία του περιβάλλοντος
- β. Μόδα ή μια ακόμα τάση της εποχής
- γ. Ένα καλύτερο μέλλον
- δ. Εξοικονόμηση ενέργειας»

- Δηλώσεις που υποδηλώνουν Πεποιθήσεις σχετικές με την Αειφορία

ΕΡ: Κάθε γενιά πρέπει να λειτουργεί με τέτοιο τρόπο ώστε η επόμενη γενιά να έχει τα ίδια ή περισσότερα δικαιώματα:

- α. ΟΡΘΟ
- β. ΕΣΦΑΛΜΕΝΟ

ΕΡ: Στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης πιο σημαντικό είναι:

- α. Το περιβάλλον
- β. Η κοινωνία
- γ. Η οικονομία
- δ. Όλα τα παραπάνω

- **ΕΡ: Ο κάθε ένας από όλους μας ατομικά δεν μπορεί να κάνει πολλά πράγματα για τη βιώσιμη ανάπτυξη των Ε.Δ.:**

- α. ΟΡΘΟ
- β. ΕΣΦΑΛΜΕΝΟ»

- **ΕΡ: Η επίτευξη της περιβαλλοντικής προστασίας είναι κυρίως ζήτημα αυστηρής νομοθεσίας πάρα στάσης των ανθρώπων:**

Διαφωνώ				Συμφωνώ
1	2	3		4

Στους πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται οι απαντήσεις των ερωτήσεων ανά θεματική ενότητα με τις ανάλογες συγκεντρώσεις συχνοτήτων τόσο για το σύνολο των ανταποκριθέντων, όσο και για καθένα από τους τρεις κλάδους, Η παράθεση γίνεται σύμφωνα με το, από την επιστημονική αρθρογραφία προσδιορισμένο τρίπτυχο: Πεποιθήσεις – Αντιλήψεις – Συμπεριφορές.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΡΟΥ «ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

Για μένα ο όρος βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει:

	Μόδα ή μια ακόμα τάση της εποχής 4,3%	Εξοικονόμηση ενέργειας 10,1%	Προστασία του περιβάλλοντος 27,2%	Ένα καλύτερο μέλλον 58,4%
Στρατός	6,3%	10,2%	26,8%	56,7%
Ναυτικό	3,8%	12,1%	28,9%	55,1%
Αεροπορία	2,4%	9,4%	27,3%	61%

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΔΗΛΩΝΟΥΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΙΣ

Κάθε γενιά πρέπει να λειτουργεί με τέτοιο τρόπο ώστε η επόμενη γενιά να έχει τα ίδια ή περισσότερα δικαιώματα:

	ΟΡΘΟ 97,4%	ΕΣΦΑΛΜΕΝΟ 2,5%
Στρατός	96,4%	3,6%
Ναυτικό	96,3%	3,7%
Αεροπορία	98,9%	1,1%

Στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης πιο σημαντικό είναι:

	Η οικονομία 3,2%	Η κοινωνία 4,6%	Το περιβάλλον 12,6%	Όλα τα παραπάνω 79,6%
Στρατός	4,5%	5,9%	13,3%	76,1%
Ναυτικό	3,2%	4,9%	13,4%	78,5%
Αεροπορία	1,6%	3,1%	11,5%	83,9%

Ο κάθε ένας από όλους μας ατομικά δεν μπορεί να κάνει πολλά πράγματα για τη βιώσιμη ανάπτυξη των Ε.Δ.:

	ΟΡΘΟ 28,5%	ΕΣΦΑΛΜΕΝΟ 71,4%
Στρατός	33%	66,9%
Ναυτικό	28,8%	71,2%
Αεροπορία	23%	76,5%

Η επίτευξη της περιβαλλοντικής προστασίας είναι κυρίως ζήτημα αυστηρής νομοθεσίας παρά στάσης των ανθρώπων:

	Διαφωνώ			Συμφωνώ
	1 51%	2 25,5%	3 14,7%	4 8,7%
Στρατός	47,6%	24,6%	16,8%	11%
Ναυτικό	48,7%	27,7%	13,5%	10%
Αεροπορία	55,4%	25,6%	13%	6,1%

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΑΝΑΚΛΟΥΝ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

Το να εργάζομαι σε έναν οργανισμό που προάγει την προστασία του περιβάλλοντος είναι σημαντικό για μένα:

	Λίγο		Πολύ	
	1	2	3	4
	2,8%	8,7%	53,8%	34,5%
Στρατός	4,2%	10,6%	53,4%	31,8%
Ναυτικό	3%	9,3%	54,6%	33,1%
Αεροπορία	1,3%	6,7%	54,4%	37,6%

Κρίνεται σκόπιμο να αποτελεί παράμετρο σχεδιασμού των πάσης φύσεως καθημερινών δραστηριοτήτων των Ε.Δ. η διαχείριση των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων:

	ΟΡΘΟ 90,9%	ΕΣΦΑΛΜΕΝΟ 9,1%
Στρατός	89,4%	10,6%
Ναυτικό	96,1%	13,9%
Αεροπορία	94,1%	5,9%

Τα τελευταία έτη υπάρχει σημαντική και ορατή βελτίωση στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος στο χώρο εργασίας μου:

	Διαφωνώ		Συμφωνώ	
	1	2	3	4
	10,3%	19,8%	38,5%	31,4%
Στρατός	12,7%	21,2%	36,7%	29,4%
Ναυτικό	12,8%	26,9%	37,5%	22,8%
Αεροπορία	6,8%	15,7%	40,8%	36,7%

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ

Φροντίζω τακτικά να ανακυκλώνω τα αστικά απορρίμματα:

	Πουθενά 9,5%	Στο σπίτι 28,8%	Στη δουλειά 3,8%	Και στα δύο 57,9%
Στρατός	12,2%	31,3%	3,9%	52,6%
Ναυτικό	10,5%	36,8%	3,2%	49,4%
Αεροπορία	6,4%	23,4%	3,8%	66,4%

Με τη λήξη του ωραρίου εργασίας ελέγχω και απενεργοποιώ φώτα, κλιματιστικά, ηλεκτρικές συσκευές κλπ:

	Ποτέ 1,2%	Σπάνια 2,8%	Συχνά 13,1%	Πάντα 82,9%
Στρατός	1,3%	2,4%	13,8%	82,4%
Ναυτικό	3,1%	9,4%	19,6%	67,8%
Αεροπορία	0,4%	1,2%	10,5%	88%

Συμμετέχω εθελοντικά σε δράσεις καθαρισμού ακτών, αναδάσωσης κλπ:

	Ποτέ 41,2%	Σπάνια 42,2%	Συχνά 13,3%	Πάντα 3,3%
Στρατός	41,5%	40,5%	13,1%	4,8%
Ναυτικό	47,2%	40,3%	11%	1,4%
Αεροπορία	38,6%	44,8%	14,4%	2,2%

Για τις καθημερινές μετακινήσεις μου προτιμώ:

	ΙΧ ή μοτοσικλέτα 54,2%	car-pooling 14,9%	ΜΜΜ 14,2%	ποδήλατο ή περπατώντας 16,6%
Στρατός	51,4%	14,9%	14,9%	19%
Ναυτικό	64%	8,2%	19,6%	8,2%
Αεροπορία	54%	17,3%	11,9%	16,8%

Παροτρύνω τους συναδέλφους μου ή τους φίλους μου για σωστή διαχείριση της ενέργειας & των επικίνδυνων αποβλήτων:

	Ποτέ 7,1%	Όταν μου αναφερθεί κάποιο πρόβλημα 16,4%	Όταν εντοπίσω κάποιο πρόβλημα 59,4%	Σε καθημερινή βάση 17%
Στρατός	8,9%	17,2%	57,1%	16,8%

Ναυτικό	9,9%	19,1%	57,9%	13%
Αεροπορία	4,3%	14,8%	62,3%	18,6%

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΥΣΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ

Το επίπεδο της περιβαλλοντικής συνείδησης στην εποχή μας επηρεάζεται δυσμενώς, περισσότερο, από τον παράγοντα:

*** οι απαντήσεις παρατίθενται σε φθίνουσα σειρά συγκέντρωσης απαντήσεων**

	ΝΑΙ σύνολο	ΣΤΡΑΤΟΣ	ΝΑΥΤΙΚΟ	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ
Της μη σωστής ενημέρωσης /πληροφόρησης από κρατικούς ή μη φορείς	49,7%	50,4%	48,4%	49,1%
Της μη επιβολής κυρώσεων σε παραβάσεις νομοθεσίας	47,3%	46,7%	48,4%	47,3%
Της ανεπαρκούς γονεϊκής καθοδήγησης	47,9%	45,5%	51%	49,4%
Της κρίσης αξιών και ιδανικών	47,4%	43,1%	54,1%	49,7%
Της ελλιπούς 1 ^ο -2 ^ο βάρθμιας εκπαίδευσης	40,6%	40,9%	42,1%	40%
Της οικονομικής κρίσης	39,3%	38,8%	45,2%	38%
Άλλο	4,2%	5,4%	4,9%	2,8%

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ ΜΕ «Περιβαλλοντική συνείδηση»

θεωρώ ότι τα ακόλουθα έχουν εν γένει συνάφεια με την έννοια της «περιβαλλοντικής συνείδησης»

*** οι απαντήσεις παρατίθενται σε φθίνουσα σειρά συγκέντρωσης απαντήσεων**

	ΝΑΙ σύνολο	ΣΤΡΑΤΟΣ	ΝΑΥΤΙΚΟ	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ
Οικολογική συνείδηση	74,7%	71,5%	75,5%	77,9%
Περιβαλλοντική αγωγή	68,3%	63,9%	67,4%	73,5%
Περιβαλλοντική ηθική	60,3%	58,9%	60,8%	61,9%
[Κοινωνική Ευθύνη	60,7%	55,7%	63,2%	64,9%
Περιβαλλοντική ασφάλεια	39,3%	39,5%	45,3%	38,7%
Επίγνωση αρχών αειφορίας	22,8%	23,4%	25,5%	21,3%
Δημοκρατικό ήθος	14,9%	14,5%	13,5%	15,8%
Θρησκευτική αντίληψη	9,6%	10,3%	9,1%	9%

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η Στατιστική επιστήμη δίνει τη δυνατότητα διερεύνησης της ύπαρξης «κανονικότητας» (το να ακολουθούν δηλαδή τα δεδομένα την κανονική κατανομή και να μπορούν διεξαχθούν συγκεκριμένοι στατιστικοί έλεγχοι/tests) στην κατανομή των απαντήσεων που διερευνώνται.

Προκειμένου και στη συγκεκριμένη στατιστική επεξεργασία, να διερευνηθεί η ύπαρξη ή μη κανονικότητας στις κατανομές των απαντήσεων, διενεργήθηκε το Normality test που προσφέρεται από το στατιστικό πακέτο SPSS.

Όλοι οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν έδειξαν τιμές Skweness και Kurtosis έξω από τα όρια του διαστήματος ± 2 , ενώ το επίπεδο Στατιστικής σημαντικότητας, Sig. καταδεικνυόταν μικρότερο του $p=0.05$. Ως εκ τούτου όλοι οι έλεγχοι κανονικότητας που πραγματοποιήθηκαν οδήγησαν στο συμπέρασμα της μη ύπαρξης κανονικότητας και για το λόγο αυτό, οι όποιοι περαιτέρω στατιστικοί έλεγχοι διενεργήθηκαν, εμπίπτουν στους Μη παραμετρικούς, δηλαδή σε ειδικούς ελέγχους/tests που δεν προϋποθέτουν κανονική κατανομή των δεδομένων.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ [Πολυπαραγοντική Ανάλυση]

Διερευνήθηκε αν όλοι οι 8 παράγοντες που αναφέρονται ως «εν γένει συναφείς με την έννοια της περιβαλλοντικής συνείδησης» μπορούν να «ομαδοποιηθούν» σε λιγότερους ως απόρροια της ύπαρξης μεταξύ τους νοηματικής συνάφειας/σχέσης. Για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης ανάλυσης επιβεβαιώθηκε ότι πληρείται η απαραίτητη προϋπόθεση της ύπαρξης αριθμού των ανταποκριθέντων στην έρευνα πενταπλάσιου από τον αριθμό των παραγόντων.

Παρατίθεται παρακάτω η ανάλυση που πραγματοποιήθηκε

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,753
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	6591,793
	Df	28
	Sig.	,000

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2,353	29,406	29,406	2,353	29,406	29,406	2,004	25,051	25,051
2	1,359	16,992	46,399	1,359	16,992	46,399	1,708	21,347	46,399
3	,850	10,623	57,021						
4	,797	9,963	66,984						
5	,710	8,874	75,858						
6	,679	8,487	84,345						
7	,635	7,934	92,279						
8	,618	7,721	100,000						

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Όπως διαπιστώνεται από τον παραπάνω πίνακα, δύο παράγοντες «ερμηνεύουν» το 46,4% της συνολικής διακύμανσης, ποσοστό που καθώς υπολείπεται έστω και

οριακά από το αποδεκτό 50% της ερμηνείας της διακύμανσης, υποδηλώνει ότι υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που δεν έχουν ληφθεί υπόψη από τη συγκεκριμένη διερεύνηση, οι οποίοι συμβάλλουν στη συνολική ερμηνεία της διακύμανσης.

Rotated Component Matrix^a

	Component	
	1	2
Περιβαλλοντική αγωγή	,703	-,024
Περιβαλλοντική ηθική	,665	,141
Περιβαλλοντική ασφάλεια	,657	,265
Οικολογική συνείδηση	,645	-,077
<i>Κοινωνική Ευθύνη</i>	<i>,408</i>	<i>,317</i>
Δημοκρατικό ήθος	,092	,756
Θρησκευτική αντίληψη	-,075	,723
Επίγνωση αρχών αειφορίας	,197	,645

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser

Normalization.

a. Rotation converged in 3 iterations.

Μεταξύ των παραγόντων που χρησιμοποιήθηκαν από την παρούσα έρευνα και σύμφωνα με τα Loadings που παρουσιάζονται στον παραπάνω πίνακα Rotated Component Matrix, οι τέσσερις πρώτες μεταβλητές διαμορφώνουν τον ένα παράγοντα, ο οποίος θα μπορούσε να ονομαστεί «Περιβαλλοντικός παράγοντας», και οι τρεις τελευταίες μεταβλητές διαμορφώνουν τον δεύτερο παράγοντα, ο οποίος μπορεί να ονομαστεί «Κανονιστικό πλαίσιο Κράτους- Θρησκείας – Αρχών» Η μεταβλητή «κοινωνική ευθύνη» δεν γίνεται αποδεκτή προκειμένου να ενταχθεί σε κάποιο παράγοντα, δεδομένου ότι διαθέτει loading χαμηλότερο του αποδεκτού 0,6 (0,317).

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ – ΕΛΕΓΧΟΙ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΩΝ

Αξιοποιώντας το ανάλογο του t-test non parametric test διερευνήθηκε η ύπαρξη διαφορών (στατιστικά σημαντικών) των δύο υποδειγμάτων συναρτήσει του κριτηρίου «Σχολείο: Δημόσιο / Ιδιωτικό» που έχει παρακολουθήσει ο εκάστοτε ερωτώμενος.

Οι απαντήσεις δεν επιβεβαιώνουν σημαντικές και συνεπείς διαφορές, παρά μεμονωμένες – αποσπασματικές διαφοροποιήσεις οι οποίες δεν επιτρέπουν στην εξαγωγή κάποιου διακριτού συμπεράσματος.

Ανάλογα συμπεράσματα προκύπτουν από την επεξεργασία των στοιχείων συναρτήσει του τόπου υπηρεσίας των ερωτώμενων.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ σχετικά με το κατά πόσο κρίνεται σκόπιμο να αποτελεί παράμετρο σχεδιασμού η διαχείριση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των πάσης φύσεως καθημερινών δραστηριοτήτων των Ε.Δ., με την Παράμετρο: ΚΛΑΔΟΣ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΣΞ –ΠΙΝ – ΠΑ.

Crosstab

Count

		q27 Διαχείριση δραστηριοτήτων / σχεδιασμός			Total
		0	ΟΡΘΟ – παράμετρος σχεδιασμού καθημερινών δραστηριοτήτων	ΕΣΦΑΛΜΕΝΟ – παράμετρος σχεδιασμού καθημερινών δραστηριοτήτων	
	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	1	3793 [92,13%]	323	4117
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	Σ/ Οπλα	1	1957 [87,95%]	267	2225
ΣΤΡΑΤΟΥ ΞΗΡΑΣ	Σ/Σώματα	0	831 [92,53%]	67	898
	Σ/ Λοιπές Ειδ	0	132 [91,66%]	12	144
Total		2	6713	669	7384

Crosstab

Count

		q27 διαχείριση - σχεδιασμός			Total
		0	ΟΡΘΟ - παράμετρος σχεδιασμού καθημερινών δραστηριοτήτων	ΕΣΦΑΛΜΕΝΟ – παράμετρος σχεδιασμού καθημερινών δραστηριοτήτων	
	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	2	5860 [91,64%]	532	6394
	N/ Μάχημοι	0	119 [88,80%]	15	134
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	N/Μηχανικοί – Τεχνικοί	0	236 [86,13%]	38	274
ΝΑΥΤΙΚΟΥ	N/Λοιπές Ειδικότητες	0	498 [85,56%]	84	582
Total		2	6713	669	7384

Crosstab

Count

		ΚΛΑΔΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ			Total
		0	ΟΡΘΟ - Παράμετρος σχεδιασμού καθημερινών δραστηριοτήτων	ΕΣΦΑΛΜΕΝΟ - Παράμετρος σχεδιασμού καθημερινών δραστηριοτήτων	
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	2	3841 [88,68%]	488	4331
	ΑΕΡ / Ιπτάμενοι	0	197 [87,55%]	28	225
	ΑΕΡ / Μηχανικοί	0	1444 [94,75%]	77	1521
	ΑΕΡ / Λοιπές Ειδικότητες	0	1231 [94,18%]	76	1307
Total		2	6713	669	7384

Ελαφρές διακυμάνσεις παρατηρούνται μεταξύ των ειδικοτήτων κάθε κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων αλλά τα ποσοστά υποδηλώνουν διαφοροποιήσεις χωρίς κάποιο ιδιαίτερο εύρημα.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ στους Παράγοντες «Θρησκευτική αντίληψη» και «Δημοκρατικό ήθος» [ως παράγοντες σε συνάφεια με την έννοια της «περιβαλλοντικής συνείδησης»] με την Παράμετρο: ΗΛΙΚΙΑ

«ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ» (συνολικά επελέγη από το 9,6%)

Crosstab

Count

		Θρησκευτική αντίληψη		Σύνολο
		Όχι	Ναι	
q2 Ηλικία	18-30	1852	212 [10,24%]	2064
	31-45	4183	426 [9,24%]	4609
	46+	641	70 [9,84%]	711
Total		6676	708 [9,58%]	7384

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
McNemar-Bowker Test	.	.	. ^a
N of Valid Cases	7384		

a. Computed only for a PxP table, where P must be greater than 1.

Symmetric Measures

		Value	Approx. Sig.
Nominal by	Phi	,016	,407
Nominal	Cramer's V	,016	,407
N of Valid Cases		7384	

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Διαπιστώνεται η ύπαρξη αναλογικών απαντήσεων μεταξύ των τριών ηλικιακών ομάδων, (οι καταφατικές απαντήσεις / επιλογές για τον συγκεκριμένο παράγοντα κυμαίνονται για όλες τις ηλικιακές ομάδες σε ποσοστό κοντά στο 9-10% των ανταποκριθέντων). Η μη ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών επιβεβαιώνεται και από τον σχετικό στατιστικό έλεγχο που χρησιμοποιήθηκε.

«ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΗΘΟΣ»**Crosstab**

Count

		«ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΗΘΟΣ»		Σύνολο
		Όχι	Ναι	
α2 Ηλικία	18-30	1765	299 [14,29%]	2064
	31-45	3942	667 [14,47%]	4609
	46+	575	136 [19,12%]	711
Σύνολο		6282	1102 [14,92%]	7384

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
McNemar-Bowker Test	.	.	. ^a
N of Valid Cases	7384		

a. Computed only for a P x P table, where P must be greater than 1.

Symmetric Measures

		Value	Approx. Sig.
Nominal by	Phi	,039	,004
Nominal	Cramer's V	,039	,004
N of Valid Cases		7384	

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Ός προς την παράμετρο «Δημοκρατικό ήθος» επίσης επιλέγεται από ανάλογο ποσοστό των ανταποκριθέντων, ποσοστό που κυμαίνεται γύρω στο 14%. Μοναδική εξαίρεση διαφοροποίησης αποτελεί η ηλικιακή ομάδα 46+, όπου το ποσοστό της ομάδας αυτής που επιλέγει τον παράγοντα «Δημοκρατικό ήθος» ως συναφή παράγοντα στην περιβαλλοντική συνείδηση» είναι 19,12%, και προκαλεί την για $p < .05$ στατιστικά σημαντική διαφορά. Όμως το παραπάνω εύρημα πρέπει να αντιμετωπιστεί με σχετική επιφύλαξη, δεδομένου του μικρού (σε απόλυτο αριθμό) ανταποκριθέντων που βρίσκεται στην ηλικιακή ομάδα 46+ και τον κατ'επέκταση μικρό αριθμό όσων εξ αυτών επέλεξαν και τον συγκεκριμένο παράγοντα.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ στους Παράγοντες «Θρησκευτική αντίληψη» και «Δημοκρατικό ήθος» [ως παράγοντες σε συνάφεια με την έννοια της «περιβαλλοντικής συνείδησης»] με την Παράμετρο: ΦΥΛΟ

«Θρησκευτική αντίληψη»

Crosstab

Count

		Θρησκευτική αντίληψη		Σύνολο
		Οχι	Ναι	
q1	Ανδρας	5710	618 [9,76%]	6328
Φύλο	Γυναίκα	966	90 [8,52%]	1056
Total		6676	708 [9,58%]	7384

Chi-Square Tests

	Value	Exact Sig. (2-sided)
McNemar Test		. ^a
N of Valid Cases	7384	

a. Both variables must have identical values of categories.

Symmetric Measures

		Value	Approx. Sig.
Nominal by	Phi	-,015	,204
Nominal	Cramer's V	,015	,204
N of Valid Cases		7384	

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

«Δημοκρατικό ήθος»

Crosstab

Count

		Δημοκρατικό ήθος		Total
		Οχι	Ναι	
q1	Ανδρας	5374	954 [15,07%]	6328
Φύλο	Γυναίκα	908	148 [14,01%]	1056
Total		6282	1102 [14,92%]	7384

Chi-Square Tests

	Value	Exact Sig. (2-sided)
McNemar Test		. ^a
N of Valid Cases	7384	

a. Both variables must have identical values of categories.

Symmetric Measures

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	-,010	,371
N of Valid Cases	Cramer's V	,010	,371
		7384	

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η στατιστική ανάλυση που πραγματοποιήθηκε προκειμένου να διερευνηθεί πιθανές διαφορές στην αποδιδόμενη συνάφεια των δύο παραγόντων από τα δύο φύλα, δεν απέδειξε κάποιες διαφορές μεταξύ τους.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

Στο πλαίσιο περαιτέρω διερευνήσεων και στο βαθμό που αυτό ήταν εφικτό, δεδομένων των διαφορών των κλιμάκων / τύπων των ερωτήσεων (nominal, categorical, ordinal, dichotomous), πραγματοποιήθηκαν περαιτέρω στατιστικοί έλεγχοι και συσχετισμοί μέσω Σταυροειδών πινάκων, επιδιώκοντας τη διερεύνηση συσχετίσεων μεταξύ συμπεριφορικών δηλώσεων και άλλων δηλώσεων σχετικών με πεποιθήσεις και αντιλήψεις, ως προς τους τρεις κλάδους.

Από τις μη παραμετρικές αναλύσεις που ήταν δυνατόν να πραγματοποιηθούν, δεν διαφαίνονται σημαντικές και συνεπείς διαφορές άξιες αναφοράς, παρά πολύ περιορισμένες και αποσπασματικές διαφορές, οι οποίες δεν οδηγούν σε κάποιο pattern καθώς και δεν υποδηλώνουν την ύπαρξη κάποιας διακριτής «υποκουλτούρας» σχετικά με την Αειφόρο Ανάπτυξη στις ένοπλες δυνάμεις.

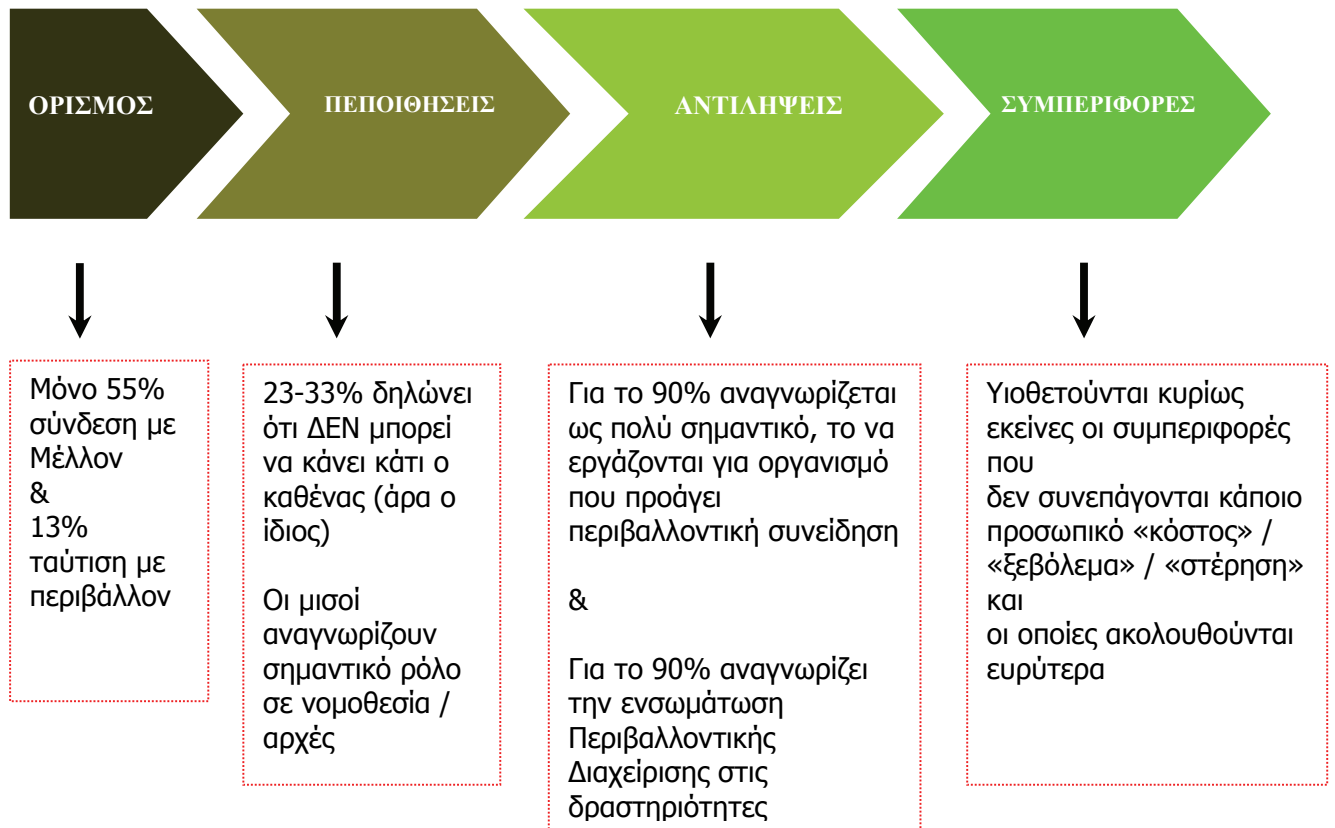
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων που έχει προηγηθεί μπορεί με ασφάλεια να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι, τα αποτελέσματα αντανakλούν μια «κουλτούρα» ως προς την Αειφόρο Ανάπτυξη η οποία είναι:

- συνεπής (με την έννοια ότι δεν εμφανίζονται αντικρουόμενες – μεταξύ τους – τάσεις).
- χωρίς εκπλήξεις – κοντά στις ευρύτερα επικρατούσες κοινωνικές απόψεις
- αξιοπρεπής, αφού αντανakλούν αρχές και αξίες, κοινά αποδεκτές και συμβατές με την ελληνική κουλτούρα, όπως αναφέρεται και στη συνέχεια.
- Επιπλέον, η κουλτούρα αυτή δεν διαφαίνεται να διαφοροποιείται ανα κλάδο / ειδικότητα, παρά φαίνεται να διέπει όλους τους κλάδους των ΕΔ.

Τα ευρήματα αντανakλούν παράλληλα και μια ευρύτερη, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί, «ελληνική κουλτούρα», η οποία αφορά σε μια «απόκλιση» μεταξύ πεποιθήσεων και αντιλήψεων και προσωπικής δράσης και ανάληψης πρωτοβουλιών. Αυτό αντανakλάται και στην συγκεκριμένη έρευνα, όπου, ενώ αναγνωρίζονται τα οφέλη, η σημασία, η μακροχρόνια οπτική και θετική αντανakλαση των δράσεων που είναι σύμφωνες με τις αρχές της Αειφόρου ανάπτυξης, παρόλα αυτά, διαφαίνεται μια περιορισμένη προσωπική εμπλοκή και ανάλογη δράση.

Ως προς τους άξονες στους οποίους βασίστηκε η διερεύνηση, παρατηρούνται τα εξής:

Καταληκτικά, διαπιστώνεται:

- Σύγχυση / όχι σαφής – ορθή κατανόηση και ερμηνεία του όρου «Αειφόρος ανάπτυξη» και βιώσιμη ανάπτυξη
- Μετατόπιση ευθύνης σε νομοθεσία / δομές / οργανισμούς
- Σχεδόν απόλυτη αναγνώριση της σημαντικότητας υιοθέτησης πρακτικών και προσεγγίσεων που ενσωματώνουν την αειφόρο ανάπτυξη
- «Βολεμένη» υιοθέτηση εκείνων των πρακτικών που συνδέονται με μικρότερο προσωπικό «κόστος»

Από τα παραπάνω, μπορεί να θεωρηθεί ότι η σύνδεση των ανταποκριθέντων με την Αειφόρο Ανάπτυξη είναι «χαλαρή», αλλά με δυνατότητες μεγαλύτερων δεσμών

αν υπάρξει η βούληση, η στρατηγική και η μεθοδική υλοποίηση πρακτικών που καλλιεργούν κουλτούρα προσανατολισμένη στην Αειφόρο ανάπτυξη.

Καταληκτικά, ο χώρος των Ενόπλων Δυνάμεων μπορεί να θεωρηθεί ως ιδιαίτερα κατάλληλος για την «καλλιέργεια» ανάλογης κουλτούρας, δεδομένου ότι οι ΕΔ υπηρετούν (και) την προάσπιση της ζωής προς χάριν της υγιούς αναπτυξιακής συνέχειάς της στο μέλλον.

Από τις ΕΔ εξάλλου, «γαλουχούνται» - μετά την δευτεροβάθμια εκπαίδευση - δημιουργοί οικογενειών, οπότε εύλογα μπορεί να υπεραμυνθεί κανείς της άποψης ότι μετά την εκπαίδευση, οι ΕΔ μπορούν να συμβάλλουν καταλυτικά στην οικοδόμηση εθνικής κουλτούρας Αειφόρου ανάπτυξης.

Περαιτέρω, συνιστάται όπως σχεδιασθούν κατάλληλες δράσεις ενδυνάμωσης της περιβαλλοντικής συνείδησης του προσωπικού των ελληνικών ΕΔ, είτε ανά Κλάδο, είτε ανά κοινωνική ομάδα, είτε με άλλη πρόσφορη κατεύθυνση που θα προκύψει από εσωτερική αξιολόγηση των ανωτέρω αποτελεσμάτων από το ΥΠΕΘΑ, όπως των επιμέρους συνιστωσών της περιβαλλοντικής συνείδησης, ήτοι της αντίστοιχης γνώσης, στάσης και συμπεριφοράς.

Οι δράσεις αυτές θα αποσκοπούν στη διάχυση των αξιών της Αειφόρου ανάπτυξης και μπορούν να οργανωθούν με τη βοήθεια ειδικών της επικοινωνίας αλλά με αξιοποίηση των ανθρωπίνων πόρων των ΕΔ. Οι δράσεις αυτές θα είναι σύγχρονες με την έννοια της αξιοποίησης κυρίως ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας αλλά και πραγματοποιήσιμες εξ «ιδίων πόρων» δια της παραγωγής ενημερωτικού/εκπαιδευτικού περιεχομένου εντός των ΕΔ αλλά και δραστηριοτήτων προς την κοινωνία (πχ, σχολεία απομακρυσμένων περιοχών) με τη χορηγία επιχειρήσεων δημοσίου συμφέροντος πχ ΔΕΗ, ΔΕΠΑ, ΔΕΣΦΑ.

Πριν τον σχεδιασμό αυτών των δράσεων και με δεδομένη την προεξέχουσα θέση των ΕΔ στη συνείδηση της ελληνικής κοινωνίας θα μπορούσε να διεξαχθεί έρευνα απόψεων της κοινωνίας σχετικά με την ενεργοποίηση των ΕΔ για να συμβάλλουν στην ανάπτυξη κουλτούρας Αειφορίας. Η έρευνα αυτή μπορεί να διοργανωθεί σε

συνεργασία με Πανεπιστήμια πχ με το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ή/και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου που διαθέτουν προγράμματα Σπουδών Περιβάλλοντος.

Ομοίως, προτείνεται όπως η αξιολόγηση της περιβαλλοντικής συνείδησης επαναληφθεί κατόπιν ολοκλήρωσης των ανωτέρω στοχευμένων δράσεων, ώστε να μετρηθεί η αποτελεσματικότητά τους.

Συντάκτες:

Ειρήνη Ρηγοπούλου

Επίκ. Καθηγήτρια

Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ιωάννης Κεχαγιάς

Αναπλ. Καθηγητής

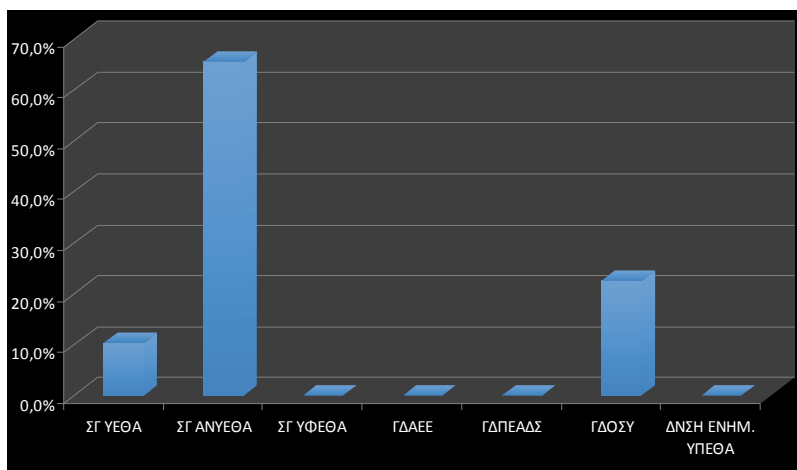
Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ανά Υπηρεσίες/ Διευθύνσεις

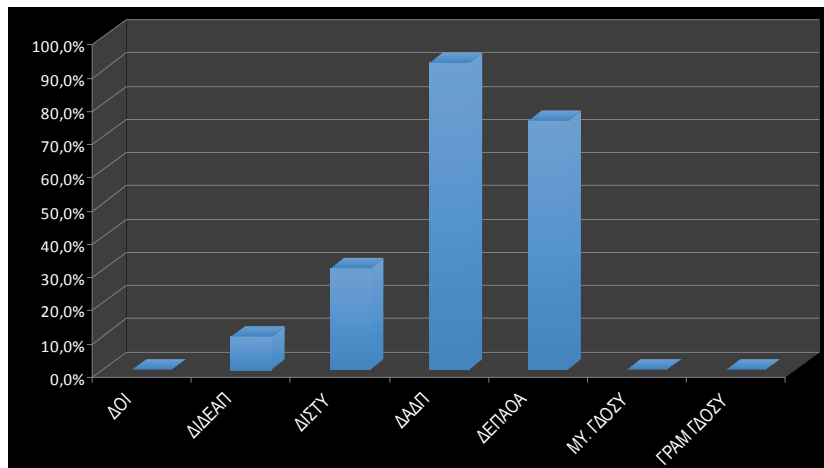
Ανταπόκριση προσωπικού Υπουργείου (ανά Γενική Διεύθυνση ΥΠΕΘΑ)

Υπηρεσία	Απαντήσαντες	Δύναμη	Ποσοστό
ΣΓ ΥΕΘΑ	14	135	10,4%
ΣΓ ΑΝΥΕΘΑ	38	58	65,5%
ΣΓ ΥΦΕΘΑ	0	55	0,0%
ΓΔΑΕΕ	0	224	0,0%
ΓΔΠΕΑΔΣ	0	40	0,0%
ΓΔΟΣΥ	47	209	22,5%
ΔΝΣΗ ΕΝΗΜ. ΥΠΕΘΑ	0	17	0,0%

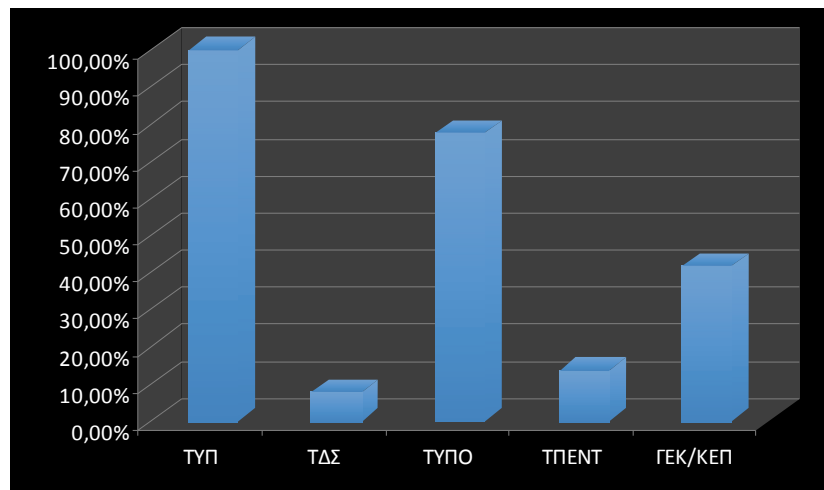
Ανταπόκριση προσωπικού ΓΔΟΣΥ (ανά Διεύθυνση)

Υπηρεσία	Απαντήσαντες	Δύναμη	Ποσοστό
ΔΟΙ	0	20	0,0%
ΔΙΔΕΑΠ	2	20	10,0%
ΔΙΣΤΥ	18	59	30,5%
ΔΑΔΠ	12	13	92,3%
ΔΕΠΑΘΑ	15	20	75,0%
Μ.Υ. ΥΠΕΘΑ	0	44	0,0%
ΓΡΑΜ.ΓΔΟΣΥ	0	11	0,0%

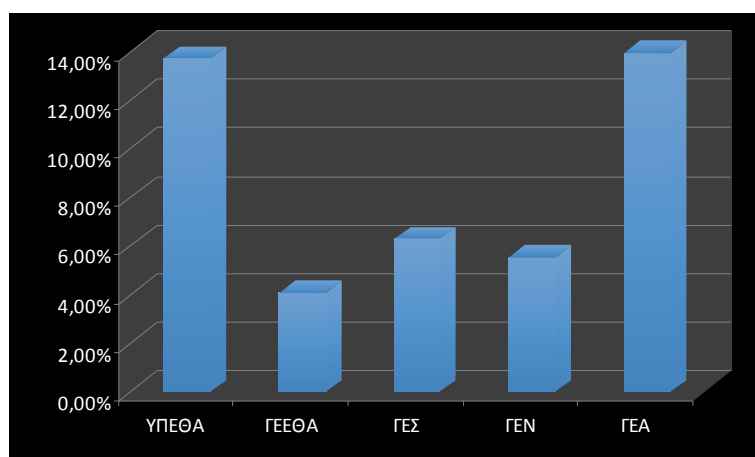
Ανταπόκριση προσωπικού ΓΔΟΣΥ/ΔΙΣΤΥ (ανά Τμήμα)

Υπηρεσία	Απαντήσαντες	Δύναμη	Ποσοστό
ΤΥΠ	3	3	100,00%
ΤΔΣ	1	13	7,69%
ΤΥΠΟ	7	9	77,78%
ΤΠΕΝΤ	3	22	13,64%
ΓΕΚ/ΚΕΠ	5	12	41,67%

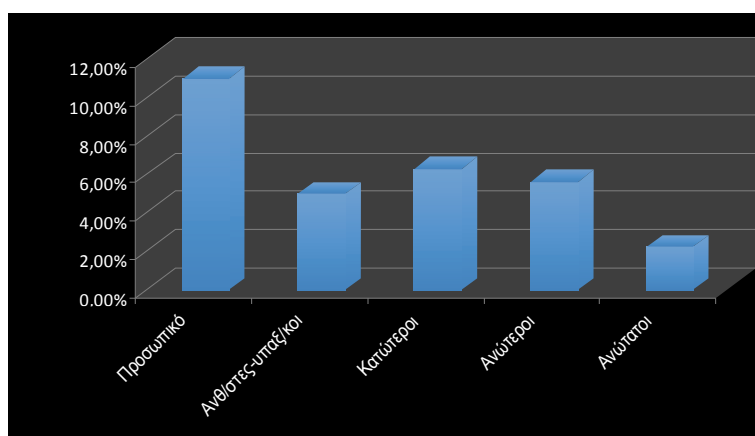
Αναπόκριση προσωπικού Εν. Δυνάμεων (Συνολικά ανα φορέα)

Υπηρεσία	Απαντήσαντες	Δύναμη	Ποσοστό
ΥΠΕΘΑ	99	721	13,73%
ΓΕΕΘΑ	45	1098	4,10%
ΓΕΣ	3224	51000	6,32%
ΓΕΝ	943	16998	5,55%
ΓΕΑ	3072	22000	13,96%

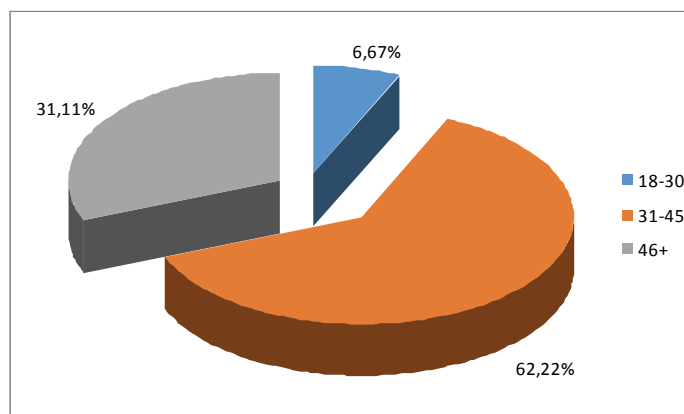
Αναπόκριση προσωπικού ΓΕΕΘΑ

Κατηγ. Προσωπικού	Απαντήσαντες	Δύναμη	Ποσοστό
Πολ. Προσωπικό	7	64	10,94%
Ανθ/στες-Υπαξ/κοι	11	221	4,98%
Κατώτεροι	8	128	6,25%
Ανώτεροι	18	322	5,59%
Ανώτατοι	1	45	2,22%

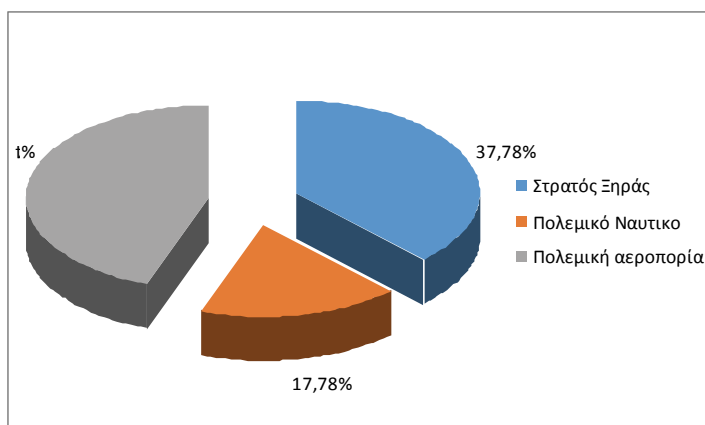
Ποσοστά ανταπόκρισης προσωπικού ΓΕΕΘΑ εξ όσων απάντησαν

Ηλικίες προσωπικού	Πλήθος απαντήσεων	Ποσοστό επί συνόλου
18-30	3	6,67%
31-45	28	62,22%
46+	14	31,11%

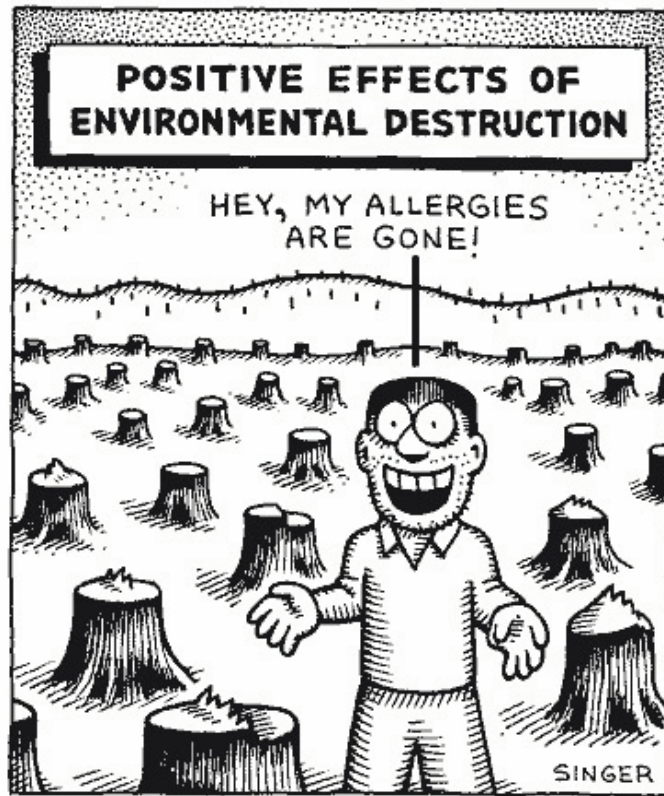

Ποσοστά ανταπόκρισης προσωπικού ΓΕΕΘΑ εξ όσων απάντησαν

Όπλο	Πλήθος απαντήσεων	Ποσοστό επί συνόλου
Στρατός Ξηράς	17	37,78%
Πολεμικό Ναυτικό	8	17,78%
Πολεμική Αεροπορία	20	44,44%

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Reprinted from The Funny Times / PO Box 18530 / Cleveland Heights, OH 44118
phone: (216) 371-8600 / e-mail: ft@funnytimes.com

ΣΤΟΧΟΣ: Η αναβάθμιση της περιβαλλοντικής συνείδησης του μόνιμου προσωπικού των Ε.Δ., με προσδιορισμό του βαθμού γνώσης, της υφιστάμενης στάσης και της καθημερινής εν γένει συμπεριφοράς του απέναντι στη βιώσιμη (αιιφόρο) ανάπτυξη.

έναρξη
έναρξη

(Εκτιμώμενος Χρόνος Συμπλήρωσης: 5-10')

ΜΕΡΟΣ Ι

(ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ)

Όνοματεπώνυμο: (προαιρετικό)

Φύλο: Άντρας Γυναίκα

Ηλικία: 18-30 31-45 46-και άνω

Που μεγαλώσατε:

Εξωτερικό Κωμόπολη/Χωριό

Επαρχιακή Πόλη Αθήνα- Θεσσαλονίκη

- Σχολείο: Ιδιωτικό Δημόσιο

Οικογενειακή Κατάσταση: Έγγαμος: Μη έγγαμος:

- Με τέκνα - Με τέκνα

- Χωρίς τέκνα - Χωρίς τέκνα

Είστε προσωπικό: Στρατιωτικό: Πολιτικό:

- Υπαξιωματικός - ΥΕ

- Ανθυπασπιστής - ΔΕ

- Αξιωματικός: - ΤΕ

▪ Κατώτερος - ΠΕ

▪ Ανώτερος

▪ Ανώτατος

- Κλάδου (για όλους): ▪ Στρατός (ΣΞ): ▪ Ναυτικό (ΤΠΝ):

/Ειδικότητας: - Όπλα - Μάχιμοι

(μόνο για το - Σώματα - Μηχανικοί/Τεχνικοί

στρατιωτικό - Λοιπές Ειδ. - Λοιπές Ειδ.

προσωπικό)

▪ Αεροπορία (ΤΠΑ): ▪ Κοινό

- Ιπτάμενοι

- Μηχανικοί/Τεχνικοί

- Λοιπές Ειδ.

- Προέλευσης (μόνο για το στρατιωτικό προσωπικό):

Στρατιωτική Σχολή Απονομή/Διαγωνισμό/Τρόσληψη

Επιπλέον Πτυχιακές (εκτός ΑΣΕΙ) ή Μεταπτυχιακές Σπουδές (ΜSc κλπ):

Ναι: Όχι

- Σχετικές με περιβάλλον/ενέργεια
- Μη σχετικές με περιβάλλον/ενέργεια

Έχετε παρακολουθήσει κάποια ειδική επιμόρφωση (σεμινάρια κλπ) για προστασία περιβάλλοντος ή εξοικονόμηση ενέργειας:

Ναι Όχι

Καθήκοντα Ενασχόλησης σχετικά με Περιβάλλον/Ενέργεια:

Άμεσα Έμμεσα Καθόλου

Έχετε συχνά επαφή κατά την εργασία σας, λόγω θέσης ή ειδικότητας, με το κοινό:

Ναι Όχι

Ασκεείτε ή έχετε ασκήσει κατά τα τελευταία 3 έτη καθήκοντα Προϊσταμένου ή Διοικητού:

Ναι: Όχι

- Σε σύνολο άνω των 100 ατόμων
- Σε σύνολο από 10 έως 100 άτομα
- Σε σύνολο κάτω των 10 ατόμων

Έχετε υπηρετήσει την τελευταία 10ετία σε 3 και άνω μέρη:

Ναι Όχι

- Κατά το χρόνο αυτό, άνω των 5 ετών εκτός Αθήνας-Θεσ/νίκης:

Ναι: Όχι

- Σε επαρχιακή πόλη
- Σε κωμόπολη/χωριό
- Στο εξωτερικό

Προσωπικό Email: *(προαιρετικό)*

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

(ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ)

1. Φροντίζω τακτικά να ανακυκλώνω τα αστικά απορρίμματα:

- α. Στο σπίτι
- β. Στη δουλειά
- γ. Και στα δύο
- δ. Πουθενά

2. Με τη λήξη του ωραρίου εργασίας ελέγχω και απενεργοποιώ φώτα, κλιματιστικά, ηλεκτρικές συσκευές κλπ:

- α. Πάντα
- β. Συχνά
- γ. Σπάνια
- δ. Ποτέ

3. Συμμετέχω εθελοντικά σε δράσεις καθαρισμού ακτών, αναδάσωσης κλπ:

- α. Ποτέ
- β. Σπάνια
- γ. Συχνά
- δ. Πάντα

4. Για τις καθημερινές μετακινήσεις μου προτιμώ:

- α. Το ΙΧ μου ή τη μοτοσικλέτα μου
- β. Τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς
- γ. Εναλλάξ χρήση ΙΧ με άλλους οικειούς (car-pooling)
- δ. Το ποδήλατο ή περπατώντας

5. Παροτρύνω τους συναδέλφους μου ή τους φίλους μου για σωστή διαχείριση της ενέργειας & των επικίνδυνων αποβλήτων:

- α. Όταν εντοπίσω κάποιο πρόβλημα
- β. Ποτέ
- γ. Σε καθημερινή βάση
- δ. Όταν μου αναφερθεί κάποιο πρόβλημα

6. Κάθε γενιά πρέπει να λειτουργεί με τέτοιο τρόπο ώστε η επόμενη γενιά να έχει τα ίδια ή περισσότερα δικαιώματα:

α. ΟΡΘΟ

β. ΕΣΦΑΛΜΕΝΟ

7. Για μένα ο όρος βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει:

α. Προστασία του περιβάλλοντος

β. Μόδα ή μια ακόμα τάση της εποχής

γ. Ένα καλύτερο μέλλον

δ. Εξοικονόμηση ενέργειας

8. Στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης πιο σημαντικό είναι:

α. Το περιβάλλον

β. Η κοινωνία

γ. Η οικονομία

δ. Όλα τα παραπάνω

9. Ο κάθε ένας από όλους μας ατομικά δεν μπορεί να κάνει πολλά πράγματα για τη βιώσιμη ανάπτυξη των Ε.Δ. :

α. ΟΡΘΟ

β. ΕΣΦΑΛΜΕΝΟ

10. Η επίτευξη της περιβαλλοντικής προστασίας είναι κυρίως ζήτημα αυστηρής νομοθεσίας πάρα στάσης των ανθρώπων:

Διαφωνώ

Συμφωνώ

1

2

3

4

11. Το να εργάζομαι σε έναν οργανισμό που προάγει την προστασία του περιβάλλοντος είναι σημαντικό για μένα:

Λίγο

Πολύ

1

2

3

4

12. Κρίνεται σκόπιμο να αποτελεί παράμετρο σχεδιασμού των πάσης φύσεως καθημερινών δραστηριοτήτων των Ε.Δ. η διαχείριση των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων:

α. ΟΡΘΟ

β. ΕΣΦΑΛΜΕΝΟ

13. Τα τελευταία έτη υπάρχει σημαντική και ορατή βελτίωση στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος στο χώρο εργασίας μου:

Διαφωνώ

Συμφωνώ

1

2

3

4

14. Το επίπεδο της περιβαλλοντικής συνείδησης στην εποχή μας επηρεάζεται δυσμενώς, περισσότερο, από τον παράγοντα:

(δύνασθε να συμπληρώσετε 1 έως 3 επιλογές)

α. Της οικονομικής κρίσης

β. Της κρίσης αξιών και ιδανικών

γ. Της ελλιπούς 1^ο-2^οβάθμιας εκπαίδευσης

δ. Της ανεπαρκούς γονεϊκής καθοδήγησης

ε. Της μη σωστής ενημέρωσης /πληροφόρησης από κρατικούς ή μη φορείς

στ. Της μη επιβολής κυρώσεων σε παραβάσεις νομοθεσίας

ζ. Άλλο (προσδιορίστε:)

15. Θεωρώ ότι τα ακόλουθα έχουν εν γένει συνάφεια με την έννοια της «περιβαλλοντικής συνείδησης»

(δύνασθε να συμπληρώσετε 0 έως 8 επιλογές)

α. Οικολογική συνείδηση

ε. Επίγνωση αρχών αειφορίας

β. Θρησκευτική αντίληψη

στ. Περιβαλλοντική αγωγή

γ. Περιβαλλοντική ηθική

η. Δημοκρατικό ήθος

δ. Κοινωνική Ευθύνη

ζ. Περιβαλλοντική ασφάλεια

16. Παραθέτω ένα εργαλείο βελτίωσης του υφιστάμενου συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης στις Μονάδες των Ε.Δ. (προαιρετικό)

.....
.....

(αναμονή για επιβεβαίωση ολοκλήρωσης διαδικασίας) {αυτόματη κατάργηση κωδικού συμμετοχής}

Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΑΜΥΝΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΑΠΟ
ΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ.
ΕΚΔΟΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΥΠΕΘΑ ΚΑΙ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΣΕ ΕΙΚΟΣΙ ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟ
ΤΟΥ ΔΥΟ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΔΕΚΑΕΞΙ.